

Valtuustoaloite: Lahden kaupunki ja sen tytäryhtiöt eivät teetä työtä perusteettomilla määräaikaaisilla työsopimuksilla

Lahden sosialidemokraattinen ryhmä esittää, että:

1. Lahden kaupunki ja sen tytäryhtiöt eivät solmi perusteettomia määräaikaaisia työsuhteita, vaikka laki ja noudatettava työehtosopimus sen mahdollistaisivatkin.
2. Tulevaisuudessa kaupunki arvioi osana henkilöstöpolitiikkaansa määräaikaaisuusien sukupuolivaikutuksia eri ikäryhmissä ja lisää tiedot henkilöstökertomukseen.

Määräaikaisten työsuhteiden käyttö on Suomessa yleistä. Työelämässä määräaikaiset työsuhteet koskettavat eniten naisia ja nuoria. Vuoden 2024 Väestötutkimuksen mukaan joka neljäs nainen kokee työelämässä raskaus syrjintää. Määräaikaisten työsuhteiden jatkamatta jättäminen on yleisin raskaus- ja perhevapaasyrjinnän muoto.

Suomen hallitus on ajanut läpi kuluvalle hallituskaudella määräaikaisten työsuhteiden sääntelyn helpottamisen. Hallituksen esityksen (HE 199/2025vp) mukaisesti työnantaja voi tehdä enintään vuoden mittaisen määräaikaisen työsopimuksen ilman erityistä perustetta, mikäli kyseessä on työntekijän ensimmäinen työsuhde kyseisen työnantajan palveluksessa. Lisäksi perusteettoman määräaikaisen työsopimuksen solmiminen on hallituksen esityksen mukaan sallittua tilanteissa, joissa edellisen työsuhteen päättymisestä samalla työnantajalla on kulunut vähintään kaksi vuotta uuden työsopimuksen alkamishetkellä.

Nykytilanteessakin määräaikainen työ on yleisempää julkisella kuin yksityisellä sektorilla. Tilastokeskuksen mukaan vuonna 2025 määräaikaisten työsuhteiden osuus oli julkisella sektorilla 22,2 prosenttia ja yksityisellä sektorilla 12 prosenttia.

Työelämän epävarmuus, työsuhteiden pirstoutuminen ja etenkin nuorten vaikeudet saada työtä lisäävät haasteita työelämässä. Lakimuutos heikentää entisestään nuorten naisten asemaa työmarkkinoilla ja vaikeuttaa perheellistymistä ja näin myös työn ja yksityiselämän yhteensovittamista. Myös hallituksen oman arvio oli, että lakimuutos lisää riskiä raskaus- ja perhevapaasyrjintään sekä määräaikaisten työsuhteiden käyttöä.

Lahden kaupungin on tunnistettava, että laadukkaat palvelut kaupungissa edellyttävät henkilöstön sitoutumista, mahdollisuutta osaamisen kehittämiseen ja työhyvinvointiin. Vakituksilla työsuhteilla sitoutamme, mahdollistamme pitkäjänteisen osaamisen

kehittämisen sekä parannamme työhyvinvointia poistamalla työsuhteen jatkumiseen liittyviä epävarmuustekijöitä. Kaupungin vuoden 2025 Henkilöstökertomuksen mukaan määräaikaisten työsuhteiden osuus on vähentynyt kaupungin työsuhteissa, mikä on hyvä suunta. Määräaikaisten työsuhteiden muodostavat kuitenkin edelleen merkittävän osan kaikista työsuhteista, ollen 25% vuonna 2025.

Emme hyväksy epävarmuuden lisäämistä työelämässä. Siksi esitämme, että Lahden kaupunki ja sen tytäryhtiöt sitoutuvat noudattamaan periaatetta siitä, etteivät ne solmi perusteettomia määräaikaista työsopimuksia, vaikka lainsäädäntö ja työehtosopimukset sen mahdollistaisikin. Lain ja työehtosopimuksen määräykset tuovat minimiraamin työehtojen osalta, halutessaan työnantaja voi aina toimia näitä paremmin.

Lahdessa 8.6.2026

Lahden sosialidemokraattinen valtuustoryhmä